

EU-wintertarwerassen

Proefnummer: EH 0807 – KW 0803

Auteur: Henk Floot

Concept

Inleiding

Wintertarwe is één van de belangrijkste gewassen voor de Noordelijke kleigrond. Vooral in het Oldambt is wintertarwe de belangrijkste peiler voor het bedrijf. De opbrengst van de rassen is, naast enkele andere factoren als wintervastheid, ziekteresistentie en stevigheid, erg belangrijk. Rassenonderzoek is dan ook van groot belang. Daarom is naast het onderzoek dat door SPNA wordt uitgevoerd voor de samenstelling van de rassenlijst, het officiële Cultuur- en Gebruikswaarde Onderzoek (CGO), samen met Limagrain, Robertus, Barenbrug, Agrifirm en RAGT op de proefboerderijen Ebelsheerd en Kollumerwaard een rassenvergelijking opgezet met naast Nederlandse rassen, enkele buitenlandse rassen, die veelal op de EU lijst staan. Dit om inzicht te krijgen in de mogelijkheden van deze rassen onder onze omstandigheden.

Algemene proefveldgegevens

	Ebelsheerd	Kollumerwaard
Voorvrucht	wintertarwe	Poot aardappelen
Zaaidatum	27 oktober 2007	16 oktober 2007
Grondanalyse	pH 7.6; CaCO ₃ 1.9%; org.stof 4.2%; Lutum 51; afsl. 72-81; PAL 68; K-getal 26; 91 mg K/kg	pH 7.4; CaCO ₃ 6.3%; org.stof 3.2%; Lutum 22; afsl. 31-38; PAL 51; K-getal 21; 91 mg K/kg
N-min (0-100)	K/kg	7 febr. 70 N
Bemesting	4 jan. 48 N 2 febr. 102 N	16 febr. 100 N 30 april 80 N
Onkruidbestrijding	2 mei 60 N 20 dec. 2,5 l/ha isoproturon + 2 l/ha Stomp	10 april 0,15 l/ha Hussar + 0,3 l/ha Atlantis + 1 olie
Ziektebestrijding	24 april 0,5 Atlantis+ 150 g Hussar + 1 actirob	26 april 1 OpusT + 1 daconil
groeiregulatie	8 mei 1,5 l/ha Opus Team 24 mei 1,5 l/ha Comet Duo	29 mei 1 l/ha Allegro
insectenbestr.	16 juni 1,5 l/ha Caramba	10 april 1 l/ha CCC
Oogstdatum	29 april 0,75 l/ha CCC 8 mei 0,75 l/ha CCC 24 mei 0,25 l/ha decis 9 augustus 2008	5 mei 1 l/ha CCC 29 mei 0,2 l/ha sumicidin 16 augustus

Aanleg en uitvoering

Ebelsheerd

De wintertarwe werd eind oktober onder droge omstandigheden gezaaid. Op dit proefveld is uitgegaan van uitzaai van 400 zaden/m². Na het zaaien is de grond gerold. Het gewas ontwikkelde zich in het droge voorjaar traag en bleef vrij kort.

Kollumerwaard

De wintertarwe werd half oktober gezaaid. Op dit proefveld is uitgegaan van uitzaai van 375 zaden/m². De opkomst was goed en regelmatig. De droogte in het voorjaar zorgde voor een minder goede uitstoeling en een kort gewas.

Resultaten

Voor de Ebelsheerd zijn in tabel 1 de waarnemingen en de zaadopbrengst in kg/ha en in relatieve cijfers vermeld. In tabel 2 staan de resultaten van Kollumerwaard. In tabel 3 zijn de relatieve opbrengsten vermeld van de Ebelsheerd en de Kollumerwaard over de laatste jaren.

Ebelsheerd

Tabel 1: Eigenschappen en zaadopbrengst in kg/ha en relatief [Ebelsheerd]

ras	plant/m2	vroegh bloei	lengte	vroegrijp	kg/ha	relatief	eiwit	hl gew
Anthus	373	6	83	7	10587	101	9,9	78
Apache	281	6	69	8,7	9762	93	10,1	77
Brillant	280	5	79	7,3	9944	95	10,6	78
Chester	363	7	74	4,7	10875	104	8,6	73
Claire	288	6	75	6,3	10963	105	9,7	74
Cubus	300	6,5	79	8,7	10755	103	10,3	78
Drifter	344	6	80	7,7	10340	99	9,5	76
Einstein	339	6,5	71	7,3	10935	105	10,4	76
Esket	299	4	76	7,3	8464	81	11	77
Format	292	4	79	7	9607	92	10,8	75
Jenga	316	3	66	5	10108	97	10,1	75
Lion	301	6,5	78	6	10925	105	9,3	75
Manager	312	6	74	6,3	10182	97	9,6	76
Mercato	328	6	64	7,3	10553	101	10,2	73
Paladain	403	4	73	8,3	10732	103	9,7	77
Potenzial	303	6	75	6,7	10578	101	10,3	78
Premio	391	6	71	7,7	9756	93	11,2	76
Primus	340	5	81	6,3	11331	108	9,8	75
Residence	345	5	83	8,3	10315	99	9,9	76
Sahara	281	4	76	5	10890	104	9,3	76
Salut	309	4	90	7	10552	101	10	74
Skater	297	4	82	7,7	10773	103	10,2	77
Soccer	274	4	76	8,3	10529	101	10,6	76
Tataros	279	5	78	7	9962	97	10,5	76
Türkis	319	5	81	8,3	10182	95	10	75
Waldorf	316	3	68	4,3	10957	105	10,7	75
Zebedee	272	5	71	6,3	11577	111	9,3	73
Isd	67	-	4,5	1	912		0,5	0,8
gemiddeld					10449	100		

Kollumerwaard

Tabel 2: Eigenschappen en zaadopbrengst in kg/ha en relatief [Kollumerwaard]

ras!	vroegheid	lengte		stevigheid	vroegrijp	kg_ha	rel
Anthus	6,3	94		6,7	6	12580	104
Apache	9	77		9	8.7	11890	99
Esket	6,3	87		8	7	11760	98
Mercato	8	70		8,7	7.3	12460	103
Potenzial	6,7	85		8,5	7	10630	88
Primus	6	87		8	6.7	14140	117
Salut	8	100		7,5	7	11910	99
SW Tataros	7,3	88		7	7.7	11110	92
gem.						12060	
lsd	0,6	3		2,7	0.8	1468	-

Bespreking resultaten Ebelsheerd

De lengte metingen geven aan dat het gewas over het algemeen vrij kort is gebleven. Ziekten kwamen nauwelijks voor. De opbrengst was, met ruim 10 ton/ha goed. Tussen de rassen komen significante verschillen voor als het verschil in opbrengst groter is dan 912 kg.

Bespreking resultaten Kollumerwaard

Het gewas werd gekenmerkt door een lage uitstoeling, waardoor er een redelijk open gewas groeide. Ziekten kwamen nauwelijks voor. De opbrengst met 12 ton/ha was goed. Tussen de rassen komen significante verschillen voor als het verschil in opbrengst groter is dan 1468 kg.

Tabel 3: Zaadopbrengst [REL] over de jaren 2005 t/m 2008 op EH en KW.

locatie jaar ras	Ebelsheerd				Kollumerwaard				kwaliteit
	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	
Anthus	-	-	-	101	-	-	104	104	bak
Apache	103	93	98	93	106	102	-	99	bak
Azzuro	-	-	98	-	-	-	108	-	-
Briliant	-	-	-	95	-	-	-	-	bak
Chester	-	-	109	104	-	-	97	-	voer
Claire	100	103	94	105	-	108	99	-	bisquit
Cubus	-	-	-	103	-	-	-	-	bak
Drifter	94	100	95	99	100	104	-	-	bak
Einstein	-	-	99	105	-	-	-	-	bak
Esket	-	-	-	81	-	-	-	98	Bak
Format	-	-	-	92	-	-	-	-	-
Florett	-	100	104	-	-	-	98	-	-
Jenga	-	-	-	97	-	-	-	-	-
Lion	-	-	-	105	-	-	-	-	-
Manager	-	-	103	97	-	-	-	-	-
Mercato	-	-	-	101	-	-	-	103	-
Paladain	-	-	-	103	-	-	-	-	-
Potenzial	-	-	106	101	-	-	101	88	bak
Premio	-	-	-	93	-	-	-	-	Bak
Primus	-	-	-	108	-	-	-	117	-
Residence	-	-	-	99	-	-	-	-	Bak
Sahara	-	-	-	104	-	-	-	-	Bak
Salut	-	-	-	101	-	-	-	99	-
Samurai	-	103	104	-	-	-	-	-	voer
Skater	107	103	103	103	107	98	-	-	vultarwe
Soccer	-	-	-	101	-	-	-	-	-
Tataros	100	101	109	97	-	92	-	92	bak
Turkis	-	-	-	95	-	-	-	-	-
Waldorf	-	-	-	105	-	-	-	-	-
Zebedee	-	102	98	111	-	-	-	-	bisquit
100%=	11,1	12	9,1	10,4	10,8	10,4	8,9	12,1	

Conclusies en aanbevelingen

De rassen Zebedee en Primus scoorden de hoogste opbrengst op de locatie Ebelsheerd. Het ras Primus scoorde ook de hoogste opbrengst op de Kollumerwaard. Er zijn dit jaar duidelijke rasverschillen tussen de beide locaties.

De keuze voor een bepaald ras wordt naast opbrengst ook bepaald door andere eigenschappen. In het kader van rassenspreiding kan ook voor een vroeg ras gekozen worden. Het vroegste ras in dit onderzoek was Apache. De keuze van het te telen ras kan afgestemd worden op de ziektegevoeligheid.